

5. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 року URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3460-17/conv> (дата звернення 03.06.2019)
6. Кримінальний процес України у 2-х част.: ч. 1: Досудове провадження: підручник / Бойко О.П., та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2017. 327 с.

Сергій Олександрович ПРОТАСОВ,
курсант 2-го курсу, гр.КП- 931,
факультету підготовки фахівців
для підрозділу кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Професор кафедри кримінального процесу ФПФОДР
к.ю.н., доцент

Володимир Михайлович ФЕДЧЕНКО

ПОНЯТТЯ І ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ВИТРАТ

Виділяючи певні витрати на процесуальні витрати, необхідно приступити до юридичної суті інституту цієї процедури. Відшкодування процесуальних витрат не є додатковою мірою покарання за кримінальне правопорушення. Це не цивільний позов, оскільки це не договір погашення або цивільний обов'язок. Необхідно враховувати безпосередню причину: процесуальні витрати пов'язані з кримінальною справою, а не з кримінальним правопорушенням. Кримінальне правопорушення часто є причиною судового розгляду і не вважається безпосередньою причиною витрат.

Процесуальні витрати є юридичним поняттям, а їх обмеження встановлюються кримінально-процесуальним законом. Характеристика витрат,

пов'язаних із кримінальним судочинством, але не передбачена ст. 118 КПК, є неприйнятним [1].

Суд залишає за собою право зменшити розмір судових витрат або відмовити або відкласти виплату повної або часткової виплати, беручи до уваги фінансовий стан особи (обвинуваченого, потерпілого) за власною ініціативою або за її бажанням.

Якщо суд буде визнаний винним, він відшкодує всі задокументовані процесуальні витрати від імені потерпілого. Якщо у обвинуваченого не вистачає грошей на погашення цих витрат, потерпілим буде компенсована компенсація в порядку, передбаченому законом, для відшкодування збитків з державного бюджету України та кримінальних правопорушень. Це компенсація, яку обвинувачений сплачує за процесуальні витрати потерпілого.

Якщо злочин буде доведено, суд відшкодує задокументовані витрати на втручання експерта від імені держави .

Якщо Апеляційний або Верховний Суд України не приймає рішення про новий судовий розгляд, не змінює рішення суду або не приймає нового, це змінює розподіл судових витрат [2].

Оскільки відповідачі не можуть відшкодувати ці витрати, вони будуть компенсовані потерпілим за рахунок коштів державного бюджету України у справах та відповідно до рішення, прийнятого відповідно до ст. 1177 Цивільного кодексу України [3].

У кримінальному провадженні проти суду у справах неповнолітніх може бути розпочато провадження, пов'язане з процесуальними витратами, для батьків, опікунів чи піклувальників.

Прийняття судом обвинувального вироку без повної безкарності не є підставою для звільнення засудженого від відшкодування судових витрат на користь держави.

Якщо кілька осіб будуть засуджені в контексті кримінального провадження, витрати на провадження будуть стягуватися приватно з кожного з них, беручи до уваги вину, ступінь відповідальності та статок.

Верховний Суд або Верховний Суд України має право при розгляді апеляційних і касаційних рішень за нововиявленими обставинами змінити рішення чи винести нове. Якщо нова постанова Верховного суду виключає випадки переслідування або виправдовує окремих осіб, витрати на розгляд, пов'язані зі збором і зберіганням предметів і документів, буде нести держава.

За клопотанням фізичних осіб, суд вправі визначити розмір судових витрат, які підлягають відшкодуванню.

Сума процесуальних витрат є фактом, який слід довести в контексті кримінального провадження (п. 3 ч. 1 ст. 91 КПК).

Отже, лише суд може остаточно прийняти рішення щодо суми витрат на провадження. Особи, які беруть участь у кримінальному провадженні, мають право визначати розмір судових витрат. Суд має право вимагати від цих учасників пред'явлення документів, що підтверджують розмір цих витрат.

Визначенню суми процесуальних витрат сприяє обов'язок, покладений на слідчого та прокурора (п. 8 ч. 2 ст. 291 КПК), відмітити суму в документі.

Перелік використаних джерел

1. Кримінально процесуальний кодекс України. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
2. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України / за ред. професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є.Шумила. К.: Юстініан, 2012. – 1224 с.
3. Кримінально процесуальне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 2016с.